

Vázsonyi Tibor Nagynénjével

A képen apám, Vázsonyi Tibor látható nyolc évesen anyai nagynénjével, Vázsonyi Zsigmondné Trencsiner Idával. Ida néni elvitte kisiskolás unokaöccsét, hogy együtt lefényképezkedjen vele Pejtsik fényképésmester műtermében [Pejtsik Károly (1869--?), fényképész, 1899--1903 között a Fényképészeti Szemle szerkesztője. -- A szerk.]. Apám 1897. május tizennegyedikén született. Ő volt a Vázsonyi nagyapám elsőszülöttje. Két lány és hét fiútestvére volt. Háztartási alkalmazottak apám gyerekkorában még voltak, ilyen vegyesen, szlovák, német, akiket Pesten lehetett akkor találni. De apámnak nevelőnője már nem volt. Nem is lehetett apámat nagyon nevelni, nagyon nehéz fiú volt. Apám gyerekkora egy viharos gyerekkor volt, mert állítólag a legrosszabb gyerek volt, akit Pesten föl lehetett fedezni. Hihetetlen komisz gyerek volt, azt mondják. Mivel sokan voltak, nagyon nehéz volt ellenőrizni a gyerekeket. Azt tudom, hogy az apám otthon is nagyon sok

rossz fát tett a tűzre. Ezt legalábbis a nagynénjétől tudom, az Ida nénit még ismertem, és őrök is egy olyan fényképet, ami az apámnak a turpisságát megörökítette. Az apámat nagyon rendesen, tisztességesen iskolázták. Először Újpesten járt iskolába, aztán a Munkácsy Mihály gimnáziumba írták be [Nyilván a Kölcsey gimnázium elődjéről, a Munkácsy utcában működő állami főgimnáziumról van szó. -- A szerk.], ahonnan az év közepén kicsapták éspedig a hittanórán tanúsított kibírhatatlan magatartása miatt. Bohóckodott állandóan, a korabeli papok vagy hitoktatók pedig nem nagyon tűrték, hogy a hittanórán valaki bohóckodjon. Ennek aztán az lett a következménye, hogy állandóak voltak a súrlódások. Vagy mert megdobálta a tanárt, vagy valamit mindig elkövetett. Az utolsó nagy tette az volt, hogy húsvét tájékán, amikor azt hiszem, egybeesett a húsvét a Pészahhal, akkor vett a terézvárosi búcsún egy kereplőt, és a hittanórára bevitte, és amikor a pap bácsi elkezdett beszélni, akkor elkezdte a kereplőt csavarni. És amikor odament, hogy elvegye tőle, akkor az apám bebújt a padok alá, és az osztály legnagyobb megdöbbenésére mindaddig használta a kereplőt a padok alatt, amíg a pedellus és az igazgató segítségével valahogy ki nem vonszolták. Akkor nagyapám beíratta apámat a Vas utcai kereskedelmi középiskolába [Gróf Széchenyi István Felső Kereskedelmi Iskola], ahol aztán érettségizett. A Vas utcai kereskedelmi az ország egyik legnívósabb iskolája volt, érdekes módon. Csak az volt a pech, hogy a tanári kar -- ami egy eléggé magas színvonalon lévő tanári kar volt -- döntő többsége szélsőbalra húzódott. Tehát ez egy olyan furcsa dolog, hogy a Vas utcai kereskedelmi iskolának egy csomó akadémikus meg tudós tanára is volt, és a népbiztosoknak több mint a fele onnan került ki. A Kelen József például meg a Korvin rokonsága mind onnan került ki. Amikor apám letette az érettségét ott, akkor volt a Polgári Demokrata Párt Magyarországon a legerősebb. Vázsonyi Vilmos a tekintélyének a csúcspontján volt, mert akkor volt az, amikor a kormány ellenében pert nyert, megvédte a Désy Zoltánt, szóval látszott, hogy rövidesen miniszter lesz, és akkor törölték az apámnak a fegyelmi büntetését. Úgyhogy az apámnak lehetővé tették azt, hogy a kereskedelmi érettségi után, 1916-ban különbözetivel letegye a gimnáziumi érettségét. Aztán Vilmos bácsi -- aki nagyon szerette apámat -- rábeszélésére apám a jogra járt. Apám az apjával elég nehezen jött ki, de a Vázsonyi családdal nagyon jó volt a kapcsolata. A Vázsonyi Vilmos kifejezetten szerette, úgy tekintette, mint a saját fiát. Azért akarta jogásznak. És az apám is rajongva szerette a Vilmost.